

PRESENTACIÓ DEL PROJECTE

SALA PADRÓ

RESUM

Aquest document neix a partir de diverses reunions d'un grup de persones i entitats del barri Pedró i de Cornellà. Aquest col·lectiu pren el nom de SALA PADRÓ.

El document traça la raó de ser del col·lectiu i descriu com s'ha d'organitzar i com ha de desplegar la seva activitat per tal d'assolir els objectius que es planteja.

GÈNESI

A finals de 2020 diverses persones i col·lectius del barri Pedró i de Cornellà propers a l'activitat social que ha generat sempre l'Orfeó, i en plena crisi generada per la COVID-19, s'agrupen entorn d'una idea força: mantenir i incrementar les activitats culturals i artístiques de l'espai escènic per tal d'ajudar a la seva viabilitat social i econòmica, tot reforçant el seu caràcter popular (obrer) i comunitari (no institucional).

Informada la presidència de l'Orfeó d'aquesta idea, s'hi alinea i posa a disposició del col·lectiu la sala d'actes de l'equipament a fi que el col·lectiu comenci a desenvolupar les seves activitats.

Durant el primer trimestre de 2021, aquest grup de persones comença a esbossar un projecte de lleure cultural autogestionat que ofereixi propostes escèniques des d'un vessant tradicional així com des de nous enfocaments artístics.

Aquest document no pretén ser una justificació, ni un pla de viabilitat. Tan sols respon a la necessitat d'expressió personal i social dels seus integrants. Tot i això, intenta objectivar mínimament un context proper, el barri i l'Orfeó Catalònia, l'oferta escènica a la ciutat de Cornellà i el perquè del caràcter del Sala Padró.

EL CONTEXT DE SALA PADRÓ

EL BARRI PEDRÓ I L'ORFEÓ CATALÒNIA

El barri Pedró és un barri petit amb una població diversa. Hi conflueixen habitants molt arrelats al barri -amb vida local i participació en diverses entitats- i població no tan implicada socialment.

Actualment una de les característiques que el fa peculiar és la poca existència de petit comerç, fet que contrasta amb la presència de no poques institucions i equipaments públics com ara les escoles CEIP Ignasi Iglesias i CEIP Sant Miquel, l'escola bressol municipal La Rosa dels Vents, el pavelló de Can Carbonell, l'estació de bombers municipals, l'espai d'entitats La Rua, l'Escola Oficial d'Idiomes i el cementiri municipal.

També destaquen algunes entitats per les quals passen moltes persones diàriament, com ara l'Esplai Mowgli, la Parròquia Sant Miquel, l'Associació de

Veïns, la Penya de los Aficionados i l'Orfeó Catalònia (en endavant Orfeó), sota el paraigua de la qual trobem diverses seccions i entitats més o menys actives.

L'Orfeó és una entitat fundada el 1932. La seva seu està situada al C. Josep Torras i Bages, 62, i va ser construïda mitjançant aportacions de les persones sòcies. Els objectius de l'entitat són els següents:

- Esdevenir un punt de trobada social al barri.
- Obrir l'entitat a qualsevol expressió social, cultural i artística del barri.
- Fomentar les arts en qualsevol de les seves disciplines, entenent aquestes no només com a una necessitat d'expressió individual, sinó també com una eina d'evolució i transformació de la realitat social.

Tot i que la seva inauguració és tardana, entronca perfectament amb la resta de casinos, patronats, fonents, centres, casals i societats obreres fundades entre el darrer i el primer terç dels segles XIX i XX per tota la geografia catalana.

Aquest tipus d'entitats comencen a sorgir en el marc d'una Catalunya liberal que s'està industrialitzant, però que genera grans desigualtats socials i culturals. Per això, aquestes entitats neixen des de baix, des de les classes mitjanes i populars, per pal·liar les desigualtats, garantir una vida digna i contribuir a la formació i culturització de la ciutadania. En conseqüència, els *orfeons* i les altres institucions populars del mateix estil esdevindran un element decisiu de la modernització de la societat catalana i contribuiran a un augment de la cohesió. A partir del moment de la seva aparició, es consolidaran tot esdevenint una peça clau de la societat civil catalana i de la seva xarxa associativa.

Per això aquestes entitats neixen des de baix, des de les classes mitjanes i populars, per pal·liar les desigualtats, garantir una vida digna i contribuir a la formació i culturització de la ciutadania

La seu social de l'Orfeó va ser reformada el 1999 amb l'ajut de l'ajuntament de Cornellà amb la condició que l'espai no fos mai venut amb interessos immobiliaris. Hi conviuen diverses seccions i entitats culturals i artístiques. Hi destaquen, per tradició i força, la Coral i el Teatre. L'espai compta amb una sala d'actes polivalent amb un espai escènic, una sala de gestió de l'espai, quatre sales per a usos diversos i un espai de bar.

Per motius relacionats amb la pandèmia, l'activitat a la seu social està pràcticament aturada i el bar de l'Orfeó està actualment sense concessió. Anteriorment a la pandèmia, l'Orfeó, malgrat mantenir una proposta cultural i artística regular, ja passava per una situació difícil, causada principalment per la falta d'activitat social i per manca de relleu generacional.

En aquest context, val a dir que el Patronat Cultural i Recreatiu, entitat anàloga a l'Orfeó quant a orígens i objectius, també es troba en una situació similar.

L'OFERTA ESCÈNICA INSTITUCIONAL I PRIVADA A CORNELLÀ

L'oferta escènica de Cornellà es concentra en l'oferta institucional programada per l'ajuntament, principalment a l'Auditori de Cornellà i a l'Auditori Sant Ildefons, els únics espais escènics públics mantinguts per l'ajuntament. També trobem aquest tipus d'oferta cultural a diversos espais públics de la ciutat (al Castell, al Museu de les Aigües, a Can Mercader i a places i carrers amb infraestructura efímera). També a tres sales privades, el Patronat Cultural i Recreatiu, La Fragua de les Arts i, precisament, l'Orfeó Catalònia.

L'oferta escènica institucional programada per l'ajuntament es concentra en primer terme en propostes adreçades a un ampli sector de la població, propostes que avui podríem anomenar *mainstream*, creades fora dels cercles culturals de la ciutat, àmpliament conegudes i difoses a les grans plataformes mediàtiques del país, amb un discurs poc provocador i un llenguatge culturalment fàcil.

Les propostes d'ampli format i més atractives mediàticament parlant es programen a l'Auditori, un espai amb un aforament de 2.000 places. A tall il·lustratiu, la proposta cultural de l'Auditori per a la primavera 2021 està configurada pels espectacles següents:

- Quim Masferrer
- José Corbacho
- *Michael's Legacy* - Tribut a Michael Jackson
- Las Migas
- *Puertas Abiertas* - amb Cayetana Guillén Cuervo i Ayoub El Hilali

- Cobertura - amb Clara Segura i Bruno Oro
- *La habitación de María* - amb Concha Velasco
- *Lazarillo de Tormes. El Hechizo del Lazarillo* - amb Rafael Álvarez, El Brujo
- Carles Sans
- Sau30 - *Quina Nit. Quina Lluna*
- Suu
- Buhos
- Dàmaris Gelabert simfònica - amb l'Orquestra Simfònica del Vallès

L'oferta escènica institucional també programa a les sales escèniques privades, principalment al Patronat Cultural i Recreatiu i a l'Orfeó Catalònia.

Per regla general, la programació que s'ofereix en aquestes sales consisteix en propostes escèniques contractades a institucions supramunicipals (Generalitat de Catalunya i Diputació de Barcelona) que ofereixen packs tancats als ajuntaments. Els ajuntaments han d'assumir un 50% aproximadament del cost de contractació i assegurar l'acompliment de les especificacions tècniques dels espectacles.

Aquest tipus de col·laboració amb altres institucions en la contractació d'espectacles culturals permet oferir-los a preus molt interessants, tenint en compte els preus d'aquests mateixos espectacles a ciutats com Barcelona. A més a més, s'ofereixen descomptes del 10 % per la compra anticipada o del 20 % si es disposa d'algun tipus de carnet social o cultural (Carnet Jove, Carnet 25, Carnet d'estudiant, Carnet de la Xarxa de Biblioteques de la Diputació de Barcelona, Carnet de Voluntariat per la llengua, Tarja rosa, Majors de 65 anys).

La proposta per a la primavera 2021 està configurada pels espectacles de teatre i música següents:

- *El fantàstic món de Chet Baker* - Anthus en concert -
- *De mares i filles* - Escrita i dirigida per Paco Mir
- *Lo Nuestro* - Sala Flyhard
- *Quema la memoria* - Amb The New Raemon i Paula Bonet

- Maga en concert
- *Instruccions per enterrar un pare* - Sala Flyhard -
- Serrat Flamenco

Tenint en compte la política de preus comentada anteriorment, i prenent com a referència l'espectacle *Quema la memoria* amb The New Raemon i Paula Bonet, programada al Patronat Cultural i Recreatiu, l'entrada individual costa 10 euros. Aplicant-hi els descomptes comentats anteriorment, l'import final és de 8,40 euros.

Per a aquesta primavera, i a diferència d'altres anys, no hi ha cap espectacle programat per part de l'ajuntament a l'Orfeó Catalònia.

A diferència d'altres anys, no hi ha cap espectacle programat a l'Orfeó Catalònia. Tots són al Patronat Cultural i Recreatiu i a l'Auditori Sant Ildefons, probablement per disposar d'un espai escènic tècnicament més adequat i alhora fàcil d'ajustar als protocols COVID-19.

L'oferta escènica privada es contracta segons la força de les seccions internes o simplement a gust de les persones propietàries. Així, per exemple, el Patronat acostuma a programar teatre i dansa, mentre que l'Orfeó es concentra més en la música, el cant coral i el teatre i la Fragua de les Arts en màgia i espectacles escènics de molt petit format (monòlegs i teatre).

Aquestes entitats també lloguen els seus espais escènics a productores privades que gestionen espectacles pel seu compte al llarg de tota la geografia nacional. Per exemple *Cantamúsicos*, *Magic Disney*, actes comercials i corporatius o similars.

En el pla associatiu, Cornellà compta amb un ampli espectre d'entitats culturals. Cadascuna mostra les seves creacions, normalment en espais propis o bé en espais públics mitjançant la col·laboració de l'ajuntament o també llogant els espais al Patronat i a l'Orfeó.

A escala comarcal i metropolitana existeixen centenars de projectes amb espais escènics propis que programen de forma similar als de Cornellà, és a dir, principalment amb la col·laboració d'institucions públiques supramunicipals.

L'OFERTA ESCÈNICA I CULTURAL DE SALA PADRÓ

Sala Padró veu la programació institucional allunyada de la creació popular del barri i de la ciutat. La considera excessivament formal pel que fa a forma i contingut i excessivament reglada a causa dels compromisos *garantistes* de les administracions públiques. En aquest sentit, entén la programació institucional i no pretén menystenir-la ni competir-hi, però constata que moltes propostes culturals no disposen d'opcions d'expressió.

L'entitat busca aprofundir en una programació cultural alternativa a aquests grans circuits. Entén que la cultura autogestionada s'allunya d'aquesta rigidesa formal i permet oferir una porta a noves formes d'expressió.

Sala Padró vol oferir a col·lectius locals i artistes un espai d'expressió amb els recursos necessaris per poder mostrar les seves creacions amb les garanties tècniques adequades. No només busca l'espai d'expressió, sinó també l'acompanyament, la promoció conjunta, el suport i la cocreació.

Sala Padró entén la programació institucional i no pretén menystenir-la ni competir-hi, però constata que moltes propostes culturals no disposen d'opcions d'expressió

EL CARÀCTER DE SALA PADRÓ

En consonància amb l'exposat anteriorment, i a tall de resum, l'entitat neix i traça la seva raó de ser a partir d'aquests tres grans factors:

- La necessitat individual i col·lectiva de créixer culturalment
- La voluntat de mantenir espais col·lectius *privats* autogestionats per la ciutadania
- La necessitat d'oferir una programació cultural alternativa als grans circuits institucionals

l'expressa el seu caràcter mitjançant una visió, una missió, uns objectius i un ideari que han de permetre constatar i avaluar el seu desplegament.

Visió

Esdevenir un punt de creació i difusió cultural a escala metropolitana que, mitjançant les seves activitats, desenvolupi el sentit comunitari, crític i artístic de la ciutadania.

Missió

Fomentar la cultura en qualsevol de les seves disciplines artístiques, entenent aquestes no només com a una necessitat d'expressió individual sinó també com una eina d'evolució i qüestionament de la realitat social.

Objectius

Programar i crear cultura des d'una base autogestionada entorn de l'espai escènic de l'Orfeó Catalònia

Convertir SALA PADRÓ en un referent cultural i social del barri Pedró i de la ciutat de Cornellà

Oferir una programació cultural i artística sostinguda en el temps, diversa i transgressora, que estimuli els sentits, els sabers, les emocions i les accions de l'espectador/a

Adequar tècnicament l'espai escènic de l'Orfeó Catalònia per tal d'oferir cultura i art en les millors condicions que pugui exigir cada disciplina

Regenerar l'espai escènic de l'Orfeó Catalònia per tal d'adequar-lo a nous formats d'expressió cultural

Facilitar les relacions socials entre persones i/o col·lectius culturals de la ciutat, afavorint les dinàmiques d'interacció i xarxa entre elles

Esdevenir un referent en programació, creació i impuls de noves formes d'expressió cultural

Ideari

La **promoció de la cultura** com a mitjà per transitar cap a una transformació individual i col·lectiva. Un concepte de cultura creativa, participativa i amb potencial transgressor, que interacció amb la vida de la persona i les seves implicacions socials.

Ser un espai de llibertat ideològica respectuós amb totes les expressions de l'ésser que s'acullin al **respecte mutu i la cohesió social**. Fomentar la reflexió i el

debat constructiu, teixir ponts entre individualitats diverses des dels valors positius que són compartits per la comunitat.

Ser un espai **d'expressió personal i col·lectiva**, obert a la participació implicada de les persones o col·lectius que pateixen algun tipus d'opressió o exclusió, per tal de fomentar lògiques efectives de redistribució i representació.

Implementar polítiques de **sostenibilitat**, aplicant dinàmiques d'aprofitament, reducció i reciclatge de recursos, foment del consum responsable, una gestió adequada dels residus i fent valer els principis de l'economia circular.

Implementar **models organitzatius** inspirats en els principis de la democràcia profunda, en la concepció de les organitzacions com a sistemes vius i dinàmics i en la implicació responsable de les persones que formen part de Sala Padró. Posar la mirada en el procés compartit, en els propòsits fixats així com en la cura de les persones i el valor de les seves respectives potencialitats dins del marc d'una estratègia trifocal d'efectivitat grupal.

Un concepte de cultura creativa, participativa i amb potencial revolucionari, que interaccioni amb la vida de la persona i les seves implicacions socials

LA PROGRAMACIÓ

Sala Padró neix com un projecte cooperatiu que defuig la mercantilització de la cultura. Les persones que en formen part dediquen el seu temps, coneixement, esforç i il·lusió al servei de les autores i artistes, sense rebre cap contraprestació econòmica.

Tot el taquillatge serà íntegrament reemborsat a l'autor. Les despeses de manteniment del local s'obtidran de l'explotació del servei de restauració per part de voluntaris de Sala Padró.

L'entitat exercirà una programació activa, tant acord a la xarxa d'autors que trami al seu voltant, com acord a les diverses línies temporals de programació que acordi la comissió. Sense intervenció de productores a nivell de programació.

La Qualitat esdevé el factor aglutinador de la programació. Sempre sota aquest paraigua, la comissió posarà especial atenció a la presència d'aquests vectors en els projectes que siguin objecte de programació:

- Singularitat
- Innovació
- Transgressió
- Emergència
- Interculturalitat
- Localitat

La programació no es tanca a cap disciplina. Procurarà ser el màxim de diversa i contempla la música, la dansa, el teatre, les ponències, els debats, els recitals de poesia o literatura, la presentació de llibres, els monòlegs, els cinefòrums, el circ, la màgia, les exposicions de fotografia, pintura, escultura... i tot allò que en art esdevingui.

El públic

Sala Padró ha d'esdevenir un espai de diàleg i intercanvi cultural entre artistes i públic. El públic de Sala Padró no es limitarà a consumir cultura de manera passiva, ha d'esdevenir un eix al voltant del qual s'articulin dinàmiques d'intercanvi, de creació, de reflexió i de debat. La programació i les dinàmiques de sala han de vetllar per tal de donar generat aquestes dinàmiques.

ORGANITZACIÓ FUNCIONAL, UN HÍBRID D'HORIZONTALITAT I VERTICALITAT

Sala Padró s'articula al voltant d'un Grup motor (GM). El GM, en un treball horitzontal, ha definit la part política del projecte, és a dir la visió, la missió, els objectius, l'ideari, el sistema de governança, l'estructura funcional i el protocol de membresia.

El Grup Motor (GM) ha ideat els òrgans de treball següents, n'ha definit les funcions així com els sistemes de relació entre cadascun d'ells.

Grup Motor

El formen un o diversos representants de cada comissió. Es reuneix amb una periodicitat setmanal o quinzenal, en funció de la dinàmica del moment. Les comissions informen dels seus progressos en els seus respectius encàrrecs, s'acorda i es debat el que calgui.

Funcions del grup motor:

- Treballa l'encaix amb l'Orfeó i la integració de la resta d'entitats i/o seccions en la nostra programació
- Fa seguiment dels acords generals i estratègics
- Proposa espais d'indagació col·lectiva i de gestió emocional en temes d'abast general
- Admet o denega la sol·licitud d'alta de persones sòcies noves
- Valida la reorganització de l'estructura (aprovació de comissions noves o eliminació de les innecessàries, creació de comissions temporals, grups de treball ad hoc, etc.)
- Aprova l'establiment d'aliances estratègiques amb altres col·lectius
- Elabora el Pla Estratègic, establint els objectius i les prioritats de cada comissió
- Resol els conflictes que emergeixin entre les comissions, tant permanents com temporals. Determina a quina comissió correspon cada decisió en cas de conflicte.
- Comparteix la informació de les comissions

Comissions

Programació: S'encarrega de definir la línia cultural, consensuada amb la coordinadora. Fa el contacte amb els/les artistes, pacta les condicions de la col·laboració i facilitar la infraestructura necessària en l'àmbit tècnic. Fixa el calendari d'esdeveniments tenint en compte les possibles activitats ja programades per l'Orfeó, gestiona la venda d'entrades i les persones voluntàries que calen per a cada esdeveniment programat. Coordina amb la comissió d'infraestructura les necessitats i el muntatge de la sala.

Bar i Punt de trobada: Elabora el llistat de necessitats del bar per a cada esdeveniment programat, i gestiona l'abastiment i el corresponent pagament, i l'organització de persones voluntàries per a servir menjar i begudes, i netejar l'espai un cop finalitzat l'acte. Coneix el material existent, pacta el seu ús amb l'Orfeó, fa un inventari i n'assegura la seva conservació. Vetlla perquè l'espai sigui un lloc segur i acollidor, amb un ambient adequat al projecte, amb la col·laboració de la comissió d'Infraestructura. Es coordina amb la comissió

econòmica, per tal d'organitzar el pagament, la facturació, les entrades i les sortides de diners.

Economia: Té present l'estat de comptes del projecte, elabora el pressupost i organitza les "entrades" i "sortides" en coordinació amb les comissions i informant a la Coordinadora. És la responsable de la facturació. Pensa maneres d'aconseguir diners o altres recursos necessaris per poder tirar endavant iniciatives o condicionar l'espai. Gestiona possibles subvencions. Informa a la coordinadora de la disponibilitat econòmica i dels balanços de cada activitat. Es coordina amb la persona assignada per l'Orfeó en el tràmit de subvencions i pagaments de factures. Gestiona les assegurances necessàries.

Imatge i comunicació: Genera el discurs públic en relació amb el projecte, ja sigui per a la comunicació amb altres entitats o projectes, com en la relació més pedagògica amb l'espectador/a. Fa d'interlocutor amb l'Ajuntament, l'Orfeó i altres entitats o persones amb implicacions en el projecte. Recopila i arxiva actes de reunions i documentació diversa. Té present les entitats de la ciutat o del barri amb qui hem de tenir una comunicació fluida. Gestiona les xarxes socials, la web i el correu electrònic. Elabora la imatge i el disseny de l'entitat, així com dels materials vinculats a la difusió de la programació, i en planifica i executa la distribució. Plasma la imatge gràfica i els elements comunicatius sobre l'espai.

Infraestructura: Planifica i executa intervencions en l'espai d'acord amb les necessitats tècniques o estètiques de la resta de comissions, i amb una assignació econòmica pactada prèviament. Es coordina amb les comissions per tal de conèixer i gestionar necessitats, administrar-ne el cost i assegurar-ne l'execució i el manteniment. Gestiona les persones voluntàries per a la seva execució i vetlla pel seu control i manteniment. Es coordina amb l'Orfeó per tal d'arribar a acords sobre quines intervencions són adequades per a l'entitat.